

Ата-аналарға арналған жадынама

Құрметті ата-аналар! Баланың сөйлеу қабілетінің қалыптасуы отбасындағы қарым-қатынасқа тікелей байланысты. Төмендегі кеңестерді күнделікті өмірде қолдану балаңыздың тіл байлығын арттыруға көмектеседі:

Көп сөйлесіңіз: Баламен сөйлескенде «бөпеше» тілмен (еркелетіп, сөздерді бұзып) емес, анық, түсінікті, дұрыс әдеби тілде сөйлеңіз. Сіз - оның басты үлгісісіз.

«Сипаттау» әдісі: Үйде не істеп жатқаныңызды айтып отырыңыз. Мысалы: «Қазір біз қызыл алманы жуамыз, сосын оны пышақпен кесеміз, ол өте тәтті». Бұл баланың сөздік қорын байытады.

Ертегі оқыңыз: Күнделікті ұйықтар алдында ертегі оқуды дәстүрге айналдырыңыз. Оқып болған соң, ертегі бойынша қарапайым сұрақтар қойыңыз: «Қасқыр қайда кетті?», «Қоян не жеді?».

Тақпақ және жаңылтпаштар: Кішкентай тақпақтарды бірге жаттаңыздар. Бұл сөздердің дыбысталуын жақсартады және есте сақтау қабілетін дамытады.

Саусақ жаттығулары: «Саусақ моторикасы - тіл дамуының кілті». Саусақ ойындарын (мысалы, «Санамақ» немесе «Саусақтар мектебі») ойнау мидағы сөйлеу орталығын белсендіреді.

Қатесін түзету: Бала сөзді қате айтса, оны «жоқ, қате айттың» деп ұрыспаңыз. Жай ғана сол сөзді дұрыс нұсқада қайталап айтып өтіңіз. Мысалы: бала «Апа, мынау доп» десе, сіз «Иә, жарайсың, бұл - үлкен қызыл доп» деп толықтырып айтыңыз.

Теледидарды азайтыңыз: Гаджеттер баланың тілін дамытпайды, керісінше, оны «пассивті» тыңдаушыға айналдырады. Оның орнына баламен тікелей қарым-қатынас жасаңыз.

Ата-аналарға жадынама

Не істеу керек?	Неден аулақ болу керек?
Көп сұрақ қойып, жауап күтіңіз	Баланың орнына сөйлемеңіз
Күнделікті оқиғаларды талқылаңыз	Сөзіне немқұрайлы қарамаңыз
Ойын барысында сөздік қорды молайтыңыз	Сөздерді бұзып сөйлемеңіз

Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу жоспары және мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу бағдарламасы негізінде 2025-2026 оқу жылына арналған қазақ тілінен ұйымдастырылған іс-әрекеттің перспективалық жоспары

Білім беру ұйымы: № 1 «Бәйтерек» балабақшасы

Топ: «Ақбота», «Күншуақ», «Балдырған» ортаңғы

Балалардың жасы: 3 жас

Жоспардың құрылу кезеңі: 2025-2026 оқу жылы.

Айы	Ұйымдастырылған іс-әрекет	Ұйымдастырылған іс-әрекеттің міндеттері
Қыркүйек	Қазақ тілі	<p>Тілдік дамытушы орта. Балалардың ересектермен және құрдастарымен қарым-қатынас жасауына жағдай жасау.</p> <p>Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті: Артикуляциялық және дыбыстық аппаратты, сөйлеу кезінде тыныс алуды, естуді дамыту.</p> <p>Сөздік қор: Ауызекі сөйлеуде түрлі балалар әрекеттерінде қоршаған орта заттары мен табиғат нысандарының атауларын өздігінен қолдануды қалыптастыру: балабақша, әдемі, үлкен, таза, күз, ауа райы, көкөністер, жемістер.</p> <p>Баланың сөздік қорын дамытуда санамақтарды жаттауға баулу. 3 ке дейін санауды үйрету</p> <p>Тілдің грамматикалық құрылымы: Сөздерді көпше түрде қолдануға үйрету.</p> <p>Байланыстырып сөйлеу: Ауызекі сөйлеудің қарапайым түрлерін меңгерту.</p>
Қазан	Қазақ тілі	<p>Тілдік дамытушы орта: Сұрақтарға жауап беруге үйрету.</p> <p>Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті: Қазақ тіліне тән ә, ө, к, ұ дыбыстарын өздігінен дұрыс айтуға баулу.</p> <p>Сөздік қор: Қоршаған ортадағы күнделікті жиі қолданылатын туыстық қатынасқа байланысты, бөпе, аға, ана, іні, қарындас, дене мүшелерін: бас, көз, құлақ, мұрын, ауыз, қол, аяқ іш сөздерін атағанда, дұрыс айту дағдыларын қалыптастыру.</p> <p>Тілдің грамматикалық құрылымы: Сөздерді байланыстырып сөйлеуді қалыптастыру.</p> <p>Байланыстырып сөйлеу: Балалардың өздеріне айтылған сөзді, пікірді түсінуін қалыптастыру.</p>
Қараша	Қазақ тілі	<p>Тілдік дамытушы орта: Ортақ тақырыпта әңгімелесуге, сұрақтарға жауап беруге баулу.</p> <p>Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті: Сөйлеу кезінде тыныс алуды, естуді дамыту, қ, ұ, ғ дыбыстарын дұрыс атауға баулу</p> <p>Сөздік қор: Қоршаған орта мен тұрмыстық заттардың атауларын өздігінен қолдануды қалыптастыру: гүл, су, құямыз, құстар, жемсалғыш.</p> <p>Баланың сөздік қорын дамытуда тақпақтар жаттауға баулу.</p> <p>Тілдің грамматикалық құрылымы: Жуан және жіңішке түбір сөздерді ажырату.</p> <p>Байланыстырып сөйлеу: Балалардың өздеріне айтылған сөзді, пікірді түсінуін қалыптастыру.</p>

Желтоқсан	Қазақ тілі	<p>Тілдік дамытушы орта: Балалардың дербес әрекеттерде ауызекі сөйлесуге қалыптастыру.</p> <p>Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті: Көрнекілікпен немесе көрнекіліксіз өзіне айтылған сөзді тыңдауды және түсінуді дамыту.</p> <p>Тілдің грамматикалық құрылымы: Бұйрық райлы етістіктерді жекелей қолдануға баулу (бар, кел, айт).</p> <p>Сөздік қор: Күнделікті өмірде кездесетін Отан, қала, атауларын, қыс, қар, аққала сөздерін дұрыс айту және түсіну дағдыларын қалыптастыру.</p> <p>Байланыстырып сөйлеу: Алдын ала үйретілген сөйлеу үлгілерін есте сақтауға машықтандыру.</p>
Қаңтар	Қазақ тілі	<p>Тілдік дамытушы орта: Балаларды бірлескен әрекеттері туралы келісуге, ортақ тақырыпта әңгімелесуге баулу</p> <p>Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті: Сөзді тыңдау және түсінуді дамыту.</p> <p>Сөздік қор: Жануарлар әлемі жайлы түсінік бере отырып, төрт түлікті: түйе, жылқы, сиыр, қой, андар: аю, қасқыр, түлкі, қоян, деп дұрыс атауға баулу және түсіну дағдыларын қалыптастыру.</p> <p>Түстерді үйрету: ақ, қара, қызыл, жасыл, сары.</p> <p>Тілдің грамматикалық құрылымы: Сөздерді байланыстырып айтуға дағдыландыру.</p> <p>Байланыстырып сөйлеу: Балаларды өзара әңгімелесе білуге баулу.</p>
Ақпан	Қазақ тілі	<p>Тілдік дамытушы орта: Өз бетінше кітаптарды қарауға, өзінің алған әсері мен қалауын білдіруге баулуды жалғастыру.</p> <p>Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті: Қазақ тіліне тән ә, ө, к, ү, ұ дыбыстарын өздігінен дұрыс айтуға баулу.</p> <p>Сөздік қор: Күнделікті өмірде көретін заттар: үстел, орындық, кереует, шәйнек, кесе, тәрелке, тоңазытқыш, техникалық заттары атауларын айту және түсіну дағдыларын қалыптастыру.</p> <p>Заттардың пішінін айта білуге үйрету.</p> <p>Баланың сөздік қорын дамытуда жаңылтпаштарды жаттауға баулу.</p> <p>Тілдің грамматикалық құрылымы: Сөздерді байланыстырып сөйлеуге қалыптастыру.</p> <p>Байланыстырып сөйлеу: Заттарды қарастыра отырып, сұрақтарға жауап беруге, оларды жай сөйлемдермен сипаттап айтып беруге баулу.</p>
Наурыз	Қазақ тілі	<p>Тілдік дамытушы: Ортада сыпайы сөйлеу әдебін сақтауға, құрдастарын есімімен толық, дұрыс атауды жалғастыру.</p> <p>Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті: Артикуляциялық және дыбыстық аппаратты, сөйлеу кезінде тыныс алуды, естуді дамыту.</p> <p>Сөздік қор: Наурыз мерекесі, ұлттық тағамдар: ет, бауырсақ, құрт туралы айту және түсіну дағдыларын қалыптастыру.</p> <p>Тілдің грамматикалық құрылымы: Сөздерді байланыстырып, сөз тіркестерін құрастыруға (зат есім және сын есім, зат есім және етістік) үйрету.</p> <p>Байланыстырып сөйлеу: Ауызекі сөйлеудің қарапайым түрлерін меңгерту.</p>
Сәуір	Қазақ тілі	<p>Тілдік дамытушы орта : Өтінішін, ырзашылығын білдіруде сыпайы сөйлеу әдебін сақтауға баулу.</p> <p>Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті: Қазақ тіліне тән дыбыстарды дұрыс айтуға баулу.</p> <p>Сөздік қор: Көктем мезгілі және көктемде болатын өзгерістер, еңбек туралы айту және түсіну дағдыларын қалыптастыру.</p> <p>Тілдің грамматикалық құрылымы: Сөздерді байланыстырып сөйлеуді дағдыландыру.</p> <p>Байланыстырып сөйлеу: Таныс ертегілер мен шағын шығармалардың мазмұны бойынша алдымен сұрақтарға жауап беруге, кейіннен өздігінен қайталап айтуға баулу</p>

Мамыр	Қазақ тілі	<p>Тілдік дамытушы орта : Бір-бірімен күнделікті еркін ойында, дербес әрекеттерде ауызекі сөйлесуге үйрету.</p> <p>Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті: Ойыншықтардың атын қазақша дұрыс атауға үйрету.</p> <p>Сөздік қор: Күнделікті өздері ойнап жүрген ойыншықтырды: қуыршақ, қоян, көлік, доп, жаз мезгілі: ыстық, ойнаймыз, жүгіреміз деп дұрыс айтқызу және түсіну дағдыларын қалыптастыру.</p> <p>Балаларды сөзді анық айтып, дұрыс сөйлей білуге баулу, сөздік қорларын дамыту.</p> <p>Тілдің грамматикалық құрылымы: Жуан және жіңішке түбір сөздерді ажырату, оларды көпше түрде қолдануға үйретуді жалғастыру.</p> <p>Байланыстырып сөйлеу: Ойыншықтар мен заттарды қарастыра отырып, сұрақтарға жауап беруге дағдыландыру.</p>
-------	------------	---

Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу жоспары және мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу бағдарламасы негізінде 2025-2026 оқу жылына арналған қазақ тілінен ұйымдастырылған іс-әрекеттің перспективалық жоспары

Топ: «Жұлдызша», «Ботақан», «Балауса» ересек топтары

Балалардың жасы: 4 жас

Жоспардың құрылу кезеңі: 2025-2026 оқу жылы

Айы	Ұйымдастырылған іс-әрекет	Ұйымдастырылған іс-әрекеттің міндеттері
ҚЫРКҮЙЕК	Қазақ тілі	<p>Тілдік дамытушы орта. Айналасындағы өзін қоршаған ортадан тыс заттар мен құбылыстар, оқиғалар туралы ақпараттарды алуға және оларды талқылауға мүмкіндік беру.</p> <p>Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті. Артикуляциялық және дауыс аппаратын, сөйлеуде тыныс алуды, фонематикалық естуді, анық және қалыпты қарқынмен сөйлей білуді дамыту. Қазақ тіліне тән ө, қ, ү, ұ, і, ғ дыбыстарын жеке, сөз ішінде анық айтуға баулу.</p> <p>Дыбыстық сөз мәдениеті. Қазақ тіліндегі сөздерді мұқият тыңдауға, дұрыс айтуға және есте сақтауға үйрету. Қазақ тіліне тән Ә дыбысы бар сөздерді дұрыс айту машықтарын қалыптастыру. Сөйлеу мен артикуляциялық аппараттарды, тыныс пен анық дикцияны дамытуды жалғастыру.</p> <p>Сөздік қор. Күнделікті өмірде кездесетін балабақша, ойыншықтар, мамандықтар, достар сөз мағынасын түсіну, және дұрыс айту дағдыларын қалыптастыру. Заттардың белгілерін (атын, көлемін, санын) білдіретін сөздерді түсіну және айту икеміне үйрету. Тура санауды үйрету.</p> <p>Сөйлеудің грамматикалық құрылымы. Қазақ тілінде сөздерді түсініп, қолдану икеміне үйрету. Сөзді бұл, мынау сөзімен байланыстырып қолдану дағдыларын қалыптастыру. Қарым-қатынас барысында балаларды қойылған сұрақтардың сипатына сәйкес хабарлы, лепті, бұйрықты сөйлемдермен жауап беруге, Өз ойын жай және жайылма сөйлемдермен жеткізуге мүмкіндік беру.</p> <p>Байланыстырып сөйлеу. Қарым-қатынас барысында балаларды қойылған сұрақтардың сипатына сәйкес хабарлы, лепті, бұйрықты сөйлемдермен жауап беруге мүмкіндік беру.</p>

ҚАЗАН	Қазақ тілі	<p>Тілдік дамытушы орта. Ұжымдық әңгімеге қатысуға, әңгімелесушінің сөзін бөлмей, кезекпен сөйлеуге баулу.</p> <p>Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті. Артикуляциялық және дауыс аппаратын, сөйлеуде тыныс алуды, фонематикалық естуді, анық және қалыпты қарқынмен сөйлей білуді дамыту. Қазақ тіліне тән ө, қ, ү, ұ, і, ғ дыбыстарын жеке, сөз ішінде анық айтуға баулу.</p> <p>Дыбыстық сөз мәдениеті. Қазақ тіліндегі сөздерді мұқият тыңдауға, дұрыс айтуға және есте сақтауға үйрету. Қазақ тіліне тән Қ дыбысы бар сөздерді дұрыс айту машықтарын қалыптастыру. Сөйлеу мен артикуляциялық аппараттарды, тыныс пен анық дикцияны дамытуды жалғастыру.</p> <p>Сөздік қор. Күнделікті өмірде кездесетін құстар, көкөністер, жемістер, күз мезгілі атауларын айту және түсіну дағдыларын қалыптастыру. Заттардың белгілерін (түсі, дәмі, пайдасы, көлемі), заттардың әрекетін көрсететін сөздерді түсіну және айту икеміне үйрету. Тура және кері санауды үйретуді жалғастыру.</p> <p>Сөйлеудің грамматикалық құрылымы. Қазақ тілінде сөздерді түсініп, қолдану икеміне үйрету. Сөзді бұл, мынау сөзімен байланыстырып қолдану дағдыларын қалыптастыру. Сөздерді жіктеп қолдана білуге үйрету.</p> <p>Байланыстырып сөйлеу. Өзі мен құрдастарының жауабындағы қателіктерді және жауаптың дұрыстығын ажырата білуге және дұрыс жауабын ұсынуға мүмкіндік беру.</p>
ҚАРАША	Қазақ тілі	<p>Тілдік дамытушы орта. Бейнелеу құралдарын қолдана отырып, еркін ойындарда және сахналық қойылымдарда адамдар мен жануарлардың эмоционалды көңіл-күйін жеткізуге, жд баулу.</p> <p>Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті. Артикуляциялық және дауыс аппаратын, сөйлеуде тыныс алуды, фонематикалық естуді, анық және қалыпты қарқынмен сөйлей білуді дамыту. Қазақ тіліне тән ө, қ, ү, ұ, і, ғ дыбыстарын жеке, сөз ішінде анық айтуға баулу.</p> <p>Дыбыстық сөз мәдениеті. Қазақ тіліндегі сөздерді мұқият тыңдауға, дұрыс айтуға және есте сақтауға үйрету. Қазақ тіліне тән І дыбысы бар сөздерді дұрыс айту машықтарын қалыптастыру.</p> <p>Сөйлеу мен артикуляциялық аппараттарды, тыныс пен анық дикцияны дамытуды жалғастыру.</p> <p>Сөздік қор Күнделікті өмірде кездесетін заттардың атауларын, дене мүшелері, жиһаздар көрсету айту.</p> <p>Отбасы, Өзің (аты, тегі), өз отбасы жайлы, айналадағы адамдармен тілдесу үшін қолданылатын сөздерді (Сәлеметсіз бе! Сау болыңыз! Рақмет!) айту және түсіну дағдыларын қалыптастыру. Туыстық қарым-қатынасты («сіңлі», «жеңге», «жезде», «нағашы», «жиен», «бөле») білдіретін сөздерді үйрету. Өзінің отбасы, отбасылық мерекелер, отбасындағы қызықты оқиғалар, салт-дәстүрлер туралы айтуға баулу. Тура және кері санауды үйретуді жалғастыру. Кітаптан ертегілер, көркем шығармалар оқып беруде олардың мазмұнын дұрыс қабылдауға, кейіпкерлеріне жанашырлық танытуға, кейіпкердің іс-әрекетіне өз ойын білдіруге баулу.</p> <p>Сөйлеудің грамматикалық құрылымы. Қазақ тілінде сөздерді түсініп, қолдану икеміне үйрету. Сөзді бұл, мынау сөзімен байланыстырып қолдану дағдыларын қалыптастыру. Сөздерді тәуелдеп қолдана білуге үйрету.</p> <p>Байланыстырып сөйлеу. Бірнеше сөзден тұратын жай сөйлемдерді түсіну және жай сөйлем құрастыруды үйрету. Педагогтің үлгісі бойынша сипаттап сөйлеу икемін</p>

		қалыптастыру. Педагогтің сұрағына жауап беруге дағдыландыру. Бір-біріне неге, не үшін деген зерттеу сипатындағы сұрақтарды қоюға, бір-бірімен еркін диалог құруға, еркін талқылауға мүмкіндік беру.
ЖЕЛТОҚСАН	Қазақ тілі	<p>Тілдік дамытушы орта. Сөйлесу барысында әңгімелесушінің назарын өзіне аудару үшін интонациямен сөйлеу мәнерін өз бетінше қолдануға баулу.</p> <p>Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті. Артикуляциялық және дауыс аппаратын, сөйлеуде тыныс алуды, фонематикалық естуді, анық және қалыпты қарқынмен сөйлей білуді дамыту. Қазақ тіліне тән ө, қ, ү, ұ, і, ғ дыбыстарын жеке, сөз ішінде анық айтуға баулу.</p> <p>Дыбыстық сөз мәдениеті.</p> <p>Қазақ тіліндегі сөздерді мұқият тыңдауға, дұрыс айтуға және есте сақтауға үйрету. Қазақ тіліне тән Ө дыбысы бар сөздерді дұрыс айту машықтарын қалыптастыру.</p> <p>Сөйлеу мен артикуляциялық аппараттарды, тыныс пен анық дикцияны дамытуды жалғастыру</p> <p>Сөздік қор.</p> <p>Күнделікті өмірде кездесетін мемлекеттік рәміздер, Отан, киімдер, тағамдар атауларын дұрыс айту және түсіну дағдыларын қалыптастыру. Заттардың белгілерін (кеңістікте орналасу, түсі, дәмі, көлемі) білдіретін сөздерді түсіну және айту икеміне үйрету. Тура және кері санауды үйретуді жалғастыру. Шағын өлеңдер, санамақтар, жаңылтпаштар, тақпақтар жаттату, жұмбақтар шешкізу.</p> <p>Сөйлеудің грамматикалық құрылымы.</p> <p>Қазақ тілінде сөздер мен жай сөйлемдерді түсініп, қолдану икеміне үйрету. Кеңістікті бағдарлау дағдыларын қалыптастыру. Сөздерді септеп қолдана білуге үйрету.</p> <p>Байланыстырып сөйлеу.</p> <p>Бірнеше сөзден тұратын жай сөйлемдерді түсіну және жай сөйлем құрастыруды үйрету. Педагогтің сұрағына жауап беруге дағдыландыру. Өзінің аты жайлы, айналадағы адамдармен тілдесу үшін қолданылатын сөздерді (Сәлеметсіз бе! Сау болыңыз! Рақмет!) айту. Ойыншықтар мен заттарды 4-5 сөйлеммен сипаттауға баулу.</p>
ҚАҢТАР	Қазақ тілі	<p>Тілдік дамытушы орта. Түрлі балалар әрекеттерінде өзінің және құрдастарының әрекетін түсіндіруге және дәлелдеуге баулу.</p> <p>Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті. Артикуляциялық және дауыс аппаратын, сөйлеуде тыныс алуды, фонематикалық естуді, анық және қалыпты қарқынмен сөйлей білуді дамыту. Қазақ тіліне тән ө, қ, ү, ұ, і, ғ дыбыстарын жеке, сөз ішінде анық айтуға баулу.</p> <p>Дыбыстық сөз мәдениеті.</p> <p>Қазақ тіліндегі сөздерді мұқият тыңдауға, дұрыс айтуға және есте сақтауға үйрету. Қазақ тіліне тән Қ дыбысы бар сөздерді дұрыс айту машықтарын қалыптастыру.</p> <p>Сөйлеу мен артикуляциялық аппараттарды, тыныс пен анық дикцияны дамытуды жалғастыру</p> <p>Сөздік қор.</p> <p>Күнделікті өмірде кездесетін қыс мезгілі, қыс қызығы, қыстағы аңдардың тіршілігі, үй жануарлары, атауларын айту және түсіну дағдыларын қалыптастыру.</p> <p>Тура және кері санауды үйретуді жалғастыру. Төрт түлікті бағатын адамдардың кәсіпшілік атауларын таныстыру: «қойшы», «жылқышы», «түйеші», «сиыршы» аталған атаулардың олардың еңбегімен байланыстылығын түсіндіру. Төрт түлік иелерінің төлдерді қалай шақыратынын балалардың өздеріне айтқызу.</p> <p>Сөйлеудің грамматикалық құрылымы.</p>

		<p>Қазақ тілінде сөздер мен жай сөйлемдерді түсініп, қолдану икеміне үйрету. Етістіктің болымсыз түрін немесе есім сөздермен қолданылатын «емес» шылауын қолдана білуге үйрету,</p> <p>Байланыстырып сөйлеу. 2- 3 сөзден тұратын жай сөйлемдерді түсіну және жай сөйлем құрастыруды үйрету. Педагогтің үлгісі бойынша қыс мезгілін сипаттау икемін қалыптастыру. Өзінің тәжірибесіне сүйеніп, суреттер бойынша әңгіме құрастыруға баулу.</p>
АҚПАН	Қазақ тілі	<p>Тілдік дамытушы орта. Айналасындағы өзін қоршаған ортадан тыс заттар мен құбылыстар, оқиғалар туралы ақпараттарды алуға және оларды талқылауға мүмкіндік беру.</p> <p>Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті. Артикуляциялық және дауыс аппаратын, сөйлеуде тыныс алуды, фонематикалық естуді, анық және қалыпты қарқынмен сөйлей білуді дамыту. Қазақ тіліне тән ө, қ, ү, ұ, і, ғ дыбыстарын жеке, сөз ішінде анық айтуға баулу.</p> <p>Дыбыстық сөз мәдениеті. Қазақ тіліндегі сөздерді мұқият тыңдауға, дұрыс айтуға және есте сақтауға үйрету. Қазақ тіліне тән Ұ дыбысы бар сөздерді дұрыс айту машықтарын қалыптастыру.</p> <p>Сөйлеу мен артикуляциялық аппараттарды, тыныс пен анық дикцияны дамытуды жалғастыру</p> <p>Сөздік қор. Күнделікті өмірде кездесетін тірі және өлі табиғат, техника, қоршаған орта, атауларын айту және түсіну дағдыларын қалыптастыру. Тура және кері санауды үйретуді жалғастыру. Шығарманы жеткізуде оның мазмұны мен сипатына сәйкес түрлі интонацияларды, үзілістерді, логикалық екпінді қолданып, мәнерлеп айтуға баулу.</p> <p>Сөйлеудің грамматикалық құрылымы. Қазақ тілінде сөздер мен сөйлемдерді түсініп, қолдану икеміне үйрету. Үлгі бойынша жай, жайылма сөйлемдер құра білуге үйрету.</p> <p>Байланыстырып сөйлеу. Жай сөйлемді құрастырып, қарапайым сұраққа жауап беру икемін үйрету. Педагогтің үлгісі бойынша жануарларды сипаттау икемін қалыптастыру. Бұрыннан таныс немесе бейтаныс ертегілер мен шағын көркем шығармалардың мазмұнын иллюстрациялар бойынша қайталап айтуға, өз бетінше ретімен қайталап айтуға баулу</p>
НАУРЫЗ	Қазақ тілі	<p>Тілдік дамытушы орта. Ұжымдық әңгімеге қатысуға, әңгімелесушінің сөзін бөлмей, кезекпен сөйлеуге баулу.</p> <p>Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті. Артикуляциялық және дауыс аппаратын, сөйлеуде тыныс алуды, фонематикалық естуді, анық және қалыпты қарқынмен сөйлей білуді дамыту. Қазақ тіліне тән ө, қ, ү, ұ, і, ғ дыбыстарын жеке, сөз ішінде анық айтуға баулу.</p> <p>Дыбыстық сөз мәдениеті. Қазақ тіліндегі сөздерді мұқият тыңдауға, дұрыс айтуға және есте сақтауға үйрету. Қазақ тіліне тән Ғ дыбысы бар сөздерді дұрыс айту машықтарын қалыптастыру.</p> <p>Сөйлеу мен артикуляциялық аппараттарды, тыныс пен анық дикцияны дамытуды жалғастыру.</p> <p>Сөздік қор. Күнделікті өмірде кездесетін көктем мезгілі, құстар, ұлттық киімдер, ұлттық тағамдар атауларын айту және түсіну дағдыларын қалыптастыру. Шағын өлеңдер, санамақтар, жаңылтпаштар, тақпақтар жаттату, жұмбақтар шешкізу. Заттардың белгілерін (түсі, дәмі, көлемі), заттардың әрекетін көрсететін сөздерді түсіну және айту икеміне үйрету. Тура және кері санауды үйретуді жалғастыру. Қазақ халқы қолөнер</p>

		<p>шеберлерімен жасалған киімдерді (бүрмелі көйлек, қамзол, шапан, бөрік, сәукеле, тақия, тымақ) білдіретін сөздерді үйрету. Шағын өлеңдер, санамақтар, тақпақтар жаттату.</p> <p>Сөйлеудің грамматикалық құрылымы. Қазақ тілінде сөздер мен жай сөйлемдерді түсініп, қолдану икеміне үйрету.. Өз ойын жай және жайылма сөйлемдермен жеткізуге мүмкіндік беру.</p> <p>Байланыстырып сөйлеу. Жай сөйлемді құрастырып, қарапайым сұраққа толық жауап беру икемін үйрету.</p> <p>Педагогтің үлгісі бойынша көктем мезгілін сипаттау икемін қалыптастыру. Берілген сурет бойынша оған дейінгі және одан кейінгі оқиғаны ойлап табуға баулу.</p>
СӘУІР	Қазақ тілі	<p>Тілдік дамытушы орта. Бейнелеу құралдарын қолдана отырып, еркін ойындарда және сахналық қойылымдарда адамдар мен жануарлардың эмоционалды көңіл-күйін жеткізуге, баулу.</p> <p>Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті. Артикуляциялық және дауыс аппаратын, сөйлеуде тыныс алуды, фонематикалық естуді, анық және қалыпты қарқынмен сөйлей білуді дамыту. Қазақ тіліне тән ө, қ, ү, ұ, і, ғ дыбыстарын жеке, сөз ішінде анық айтуға баулу.</p> <p>Дыбыстық сөз мәдениеті. Қазақ тіліндегі сөздерді мұқият тыңдауға, дұрыс айтуға және есте сақтауға үйрету. Қазақ тіліне тән Ү дыбысы бар сөздерді дұрыс айту машықтарын қалыптастыру.</p> <p>Сөйлеу мен артикуляциялық аппараттарды, тыныс пен анық дикцияны дамытуды жалғастыру</p> <p>Сөздік қор. Күнделікті өмірде кездесетін көктемгі өзгерістер, ғарыш, ыдыс-аяқ туралы айту және түсіну дағдыларын қалыптастыру. Шағын өлеңдер, санамақтар, тақпақтар жаттату.</p> <p>Тура және кері санауды бекіту.</p> <p>Сөйлеудің грамматикалық құрылымы. Қазақ тілінде сөздер мен сөйлемдерді түсініп, қолдану икеміне үйрету. Кеңістікті бағдарлау дағдыларын қалыптастыру. Сөздерді жіктеп қолдана білуге үйрету.</p> <p>Байланыстырып сөйлеу. Өзінің аты жайлы, айналадағы адамдармен тілдесу үшін қолданылатын сөздерді (Сәлеметсіз бе! Сау болыңыз! Рақмет!) айту, педагогтің үлгісі бойынша көліктерді сипаттау икемін қалыптастыру. Қарым-қатынас барысында балаларды қойылған сұрақтардың сипатына сәйкес хабарлы, лепті, бұйрықты сөйлемдермен жауап беруге мүмкіндік беру.</p>
МАМЫР	Қазақ тілі	<p>Тілдік дамытушы орта. Сөйлесу барысында әңгімелесушінің назарын өзіне аудару үшін интонациямен сөйлеу мәнерін өз бетінше қолдануға баулу.</p> <p>Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті. Артикуляциялық және дауыс аппаратын, сөйлеуде тыныс алуды, фонематикалық естуді, анық және қалыпты қарқынмен сөйлей білуді дамыту. Қазақ тіліне тән ө, қ, ү, ұ, і, ғ дыбыстарын жеке, сөз ішінде анық айтуға баулу.</p> <p>Дыбыстық сөз мәдениеті. Қазақ тіліндегі сөздерді мұқият тыңдауға, дұрыс айтуға және есте сақтауға үйрету. Қазақ тіліне тән Ә, Ө, Қ, Ү, Ұ, І, Ғ дыбысы бар сөздерді дұрыс айту машықтарын қалыптастыру.</p> <p>Сөйлеу мен артикуляциялық аппараттарды, тыныс пен анық дикцияны дамытуды жалғастыру.</p> <p>Күнделікті өмірде кездесетін оқу құралдары, жаз мезгілі атауларын айту</p>

	<p>және түсіну дағдыларын қалыптастыру. Заттардың белгілерін (түсі, саны, көлемі), заттардың әрекетін көрсететін сөздерді түсіну және айту икеміне үйрету. Тура және кері санауды үйретуді жалғастыру. Тыңдалған шығарма кейіпкерлерінің бейнесін сахналық қойылымдарда жеткізе білуге, еркін ойындарда кейіпкерлердің бейнесін басқа қырынан көрсете білуге мүмкіндік беру.</p> <p>Сөйлеудің грамматикалық құрылымы. Қазақ тілінде сөздер мен сөйлемдерді түсініп, қолдану икеміне үйрету. Етістіктің болымсыз түрін немесе есім сөздермен қолданылатын «емес» шылауын қолдана білуге үйрету, үлгі бойынша жай, жайылма сөйлемдер құра білуге үйрету. беру.</p> <p>Байланыстырып сөйлеу. Өзінің аты жайлы, айналадағы адамдармен тілдесу үшін қолданылатын сөздерді (Сәлеметсіз бе! Сау болыңыз! Рақмет!) айту, педагогтің үлгісі бойынша жаз мезгілін сипаттау икемін қалыптастыру. Бір-біріне неге, не үшін деген зерттеу сипатындағы сұрақтарды қоюға, бір-бірімен еркін диалог құруға, еркін талқылауға мүмкіндік беру.</p>
--	--

Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу жоспары және мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу бағдарламасы негізінде 2025-2026 оқу жылына арналған қазақ тілінен ұйымдастырылған іс-әрекеттің перспективалық жоспары

Топ: «Айналайын», «Балдәурен» мектепалды тобы

Балалардың жасы: 5 жас

Жоспардың құрылу кезеңі: 2025-2026 оқу жылы

Айы	Ұйымдастырылған іс-әрекет	Ұйымдастырылған іс-әрекеттің міндеттері
ҚЫРКҮЙЕК	Қазақ тілі	<p>Тілдік дамытушы орта. Ауызекі сөйлеуді қарым-қатынас құралы ретінде дамыту.</p> <p>Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті. Қазақ тіліндегі сөздерді дұрыс айту мен есте сақтау, оларды қолдану; тілдік және артикуляциялық аппаратты, тыныс алуды және таза дикцияны дамыту, қазақ тіліне тән ә, ө, қ, ү, ұ, і, ғ, ң, һ дыбыстарын, осы дыбыстардан тұратын сөздерді дұрыс айтуға дағдыландыру. Сөйлеу мен артикуляциялық аппараттарды, тыныс пен анық дикцияны дамытуды жалғастыру. Фонематикалық естуді дамыту, сөздегі дыбыстардың орнын анықтау (басы, ортасы, соңы).</p> <p>Сөздік қор. Күнделікті өмірде кездесетін балабақша, ойыншықтар, мамандықтар, достар атауларын айту және түсіну дағдыларын қалыптастыру.</p> <p>Заттардың белгілерін (саны), заттардың әрекетін көрсететін сөздерді түсіну және айту, оларды ауызша сөйлеу кезінде қолдану икеміне үйрету.</p> <p>Шағын өлеңдер, санамақтар, тақпақтар жаттату.</p> <p>Тілдің грамматикалық құрылымы: Қазақ тілінде сөздер мен сөйлемдерді түсініп, қолдану икеміне үйрету. Зат есімдерді жекеше және көпше түрлерінде қолдану дағдыларын қалыптастыру. Ауызекі сөйлеуді қарым-қатынас құралы ретінде дамыту. Сөздерді жіктеп, тәуелдеп, септеп қолдана білуді үйрету.</p> <p>Байланыстырып сөйлеу: Заттар мен ойыншықтар, сюжетті суреттерді зат, сын, сан есімдерді қолдана отырып, сипаттауда сөздерді дәл және дұрыс қолдануға, берілген мәтіннің басталуын және соңын ойдан құрастыруға баулу.</p>

ҚАЗАН	Қазақ тілі	<p>Тілдік дамытушы орта. Ауызекі сөйлеуді қарым-қатынас құралы ретінде дамыту. Қазақ халқының тұрмыстық заттарымен, киім-кешегімен, тұрмыстық кәсібімен таныстыру. Балалардың қоршаған ортаға өзінің қарым-қатынасын білдіруге, ауызекі сөйлеуде мақал-мәтелдерді қолдануына қолдау көрсету, ынталандыру.</p> <p>Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті. Тілдік және артикуляциялық аппаратты, тыныс алуды және таза дикцияны дамыту, қазақ тіліне тән ә, ө, қ, ү, ұ, і, ғ, н, һ дыбыстарын, осы дыбыстардан тұратын сөздерді дұрыс айтуға дағдыландыру. Фонематикалық естуді дамыту, сөздегі дыбыстардың орнын анықтау (басы, ортасы, соңы).</p> <p>Сөздік қор. Күнделікті өмірде кездесетін құстар, көкөністер, жемістер, күз мезгілі атауларын айту және түсіну дағдыларын қалыптастыру. Қазақ халқының егіншілік кәсіпке байланысты (дән, тұқым, суару, отау, ору, диірмен, орақ, кетпен, шалғы, айыр, күрек, тырма, соқа) сөздермен толықтыру.</p> <p>Тілдің грамматикалық құрылымы: Сөздерді жіктеп, тәуелдеп, септеп қолдана білуді үйрету.</p> <p>Байланыстырып сөйлеу. Өз бетінше қарым-қатынас жасауға, әңгімелесуге, әңгімелесушінің сөзін мұқият тыңдауға, сұрақтарды дұрыс қоюға, оған қысқа және толық нақты жауап беруге баулу.</p>
ҚАРАША	Қазақ тілі	<p>Тілдік дамытушы орта. Ауызекі сөйлеуді қарым-қатынас құралы ретінде дамыту. Балалардың қоршаған ортаға өзінің қарым-қатынасын білдіруге, ауызекі сөйлеуде мақал-мәтелдерді, көркем сөздерді қолдануына қолдау көрсету, ынталандыру.</p> <p>Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті. Тілдік және артикуляциялық аппаратты, тыныс алуды және таза дикцияны дамыту, қазақ тіліне тән ә, ө, қ, ү, ұ, і, ғ, н, һ дыбыстарын, осы дыбыстардан тұратын сөздерді дұрыс айтуға дағдыландыру. Фонематикалық естуді дамыту, сөздегі дыбыстардың орнын анықтау (басы, ортасы, соңы).</p> <p>Сөздік қор Күнделікті өмірде кездесетін заттардың атауларын, дене мүшелері, жиһаздар көрсету айту. Отбасы, Өзің (аты, тегі,), өз отбасы жайлы, айналадағы адамдармен тілдесу үшін қолданылатын сөздерді қалыптастыру. Туыстық қарым-қатынасты («бауыр», «немере», «шөбере», «ағайын», «туысқан», «жеті ата») білдіретін сөздерді үйрету. Өзінің бауырлары, туыстары, ағайындары, татулық, жақындық, отбасылық мерекелер, салт-дәстүрлер туралы айтуға баулу. Шағын өлеңдер, санамақтар, жаңылтпаштар, тақпақтар жаттату, жұмбақтар шешкізу.</p> <p>5-ке дейін тура және кері санауды бекіту.</p> <p>Тілдің грамматикалық құрылымы: Сөздерді жіктеп, тәуелдеп, септеп қолдана білуді үйрету. Өз ойын жайылма сөйлемдермен жеткізуге мүмкіндік беру.</p> <p>Байланыстырып сөйлеу. Балалардың түрлі әрекеттерінде бір-бірімен еркін диалог құруға мүмкіндік беру, өзінің тәжірибесіне сүйеніп, суреттер бойынша әңгіме құрастыруға, ойыншықтар мен заттарды 5-6 сөйлеммен сипаттауға, берілген сурет бойынша оған дейінгі және одан кейінгі оқиғаны ойлап табуға баулу.</p>
ЖЕЛТОҚСАН	Қазақ тілі	<p>Тілдік дамытушы орта. Ауызекі сөйлеуді қарым-қатынас құралы ретінде дамыту. Қазақ халқының тұрмыстық заттарымен азық-түлік өндірудегі тұрмыстық кәсібімен таныстыру. Балалардың қоршаған ортаға өзінің қарым-қатынасын білдіруге, ауызекі сөйлеуде мақал-мәтелдерді, көркем сөздерді қолдануына қолдау көрсету, ынталандыру.</p> <p>Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті. Тілдік және артикуляциялық аппаратты, тыныс алуды және таза дикцияны дамыту, қазақ тіліне тән ә, ө, қ, ү, ұ, і, ғ, н, һ дыбыстарын, осы дыбыстардан тұратын сөздерді дұрыс айтуға дағдыландыру. Фонематикалық естуді дамыту, сөздегі</p>

		<p>дыбыстардың орнын анықтау (басы, ортасы, соңы).</p> <p>Сөздік қор. Күнделікті өмірде кездесетін мемлекеттік рәміздер, Отан, ұлттық киімдер, тағамдар, ұлттық тағамдар атауларын дұрыс айту және түсіну дағдыларын қалыптастыру.</p> <p>Қазақ халқының тұрмыстық заттарды білдіретін (азық-түлік атауларын (бидай, күріш, арпа, жүгері, талқан, тары, жент, құрт, сүзбе, шұбат, қымыз, айран) білдіретін сөздерді үйрету. Шағын өлеңдер, санамақтар, тақпақтар жаттату.</p> <p>5-ке дейін тура және кері санауды бекіту.</p> <p>Тілдің грамматикалық құрылымы: Сөздерді жіктеп, тәуелдеп, септеп қолдана білуді үйрету. Өз ойын жайылма сөйлемдермен жеткізуге мүмкіндік беру.</p> <p>Байланыстырып сөйлеу. Өз бетінше қарым-қатынас жасауға, әңгімелесуге, әңгімелесушінің сөзін мұқият тыңдауға, сұрақтарды дұрыс қоюға, оған қысқа және толық нақты жауап беруге баулу. Таныс немесе бейтаныс ертегілер мен шағын көркем шығармалардың мазмұнын иллюстрациялар бойынша қайталап айтуға, шығарманы еркін талқылауға мүмкіндік беру.</p>
ҚАҢТАР	Қазақ тілі	<p>Тілдік дамытушы орта. Ауызекі сөйлеуді қарым-қатынас құралы ретінде дамыту. Балалардың қоршаған ортаға өзінің қарым-қатынасын білдіруге, ауызекі сөйлеуде мақал-мәтелдерді, көркем сөздерді қолдануына қолдау көрсету, ынталандыру.</p> <p>Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті. Қазақ тіліндегі сөздерді дұрыс айту мен есте сақтау, оларды қолдану икеміне; тілдік және артикуляциялық аппаратты, тыныс алуды және таза дикцияны дамыту, қазақ тіліне тән ә, ө, қ, ү, ұ, і, ғ, н, һ дыбыстарын, осы дыбыстардан тұратын сөздерді дұрыс айтуға дағдыландыру. Фонематикалық естуді дамыту, сөздегі дыбыстардың орнын анықтау (басы, ортасы, соңы).</p> <p>Сөздік қор. Күнделікті өмірде кездесетін қыс мезгілі, қыс қызығы, қыстағы аңдардың тіршілігі, үй жануарлары атауларын айту және түсіну дағдыларын қалыптастыру.</p> <p>Қазақ халқының мал өсіруге байланысты (қора, жайлау, қыстау, жем, астау, соғым, сыбаға) сөздермен толықтыру. білдіретін сөздерді үйрету.</p> <p>Тілдің грамматикалық құрылымы: Сөздерді жіктеп, тәуелдеп, септеп қолдана білуді, интонациясы бойынша сөйлемдерді (хабарлы, сұраулы, лепті) ажыратып, сөйлегенде қолдана білуді жетілдіру. Өз ойын жайылма сөйлемдермен жеткізуге мүмкіндік беру.</p> <p>Байланыстырып сөйлеу. Аңдар мен үй жануарлары, сюжетті суреттерді зат, сын, сан есімдерді қолдана отырып, сипаттауда сөздерді дәл және дұрыс қолдануға, берілген мәтіннің басталуын және соңын ойдан құрастыруға баулу.</p>
АҚПАН	Қазақ тілі	<p>Тілдік дамытушы орта. Ауызекі сөйлеуді қарым-қатынас құралы ретінде дамыту. Қазақ халқының тұрмыста, аңшылықта қажетті құрал жабдықтармен таныстыру. Балалардың қоршаған ортаға өзінің қарым-қатынасын білдіруге, ауызекі сөйлеуде мақал-мәтелдерді, көркем сөздерді қолдануына қолдау көрсету, ынталандыру.</p> <p>Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті. Қазақ тіліндегі сөздерді дұрыс айту мен есте сақтау, оларды қолдану икеміне; тілдік және артикуляциялық аппаратты, тыныс алуды және таза дикцияны дамыту, қазақ тіліне тән ә, ө, қ, ү, ұ, і, ғ, н, һ дыбыстарын, осы дыбыстардан тұратын сөздерді дұрыс айтуға дағдыландыру. Фонематикалық естуді дамыту, сөздегі дыбыстардың орнын анықтау (басы, ортасы, соңы).</p> <p>Сөздік қор.</p>

		<p>Күнделікті өмірде кездесетін тірі және өлі табиғат, техника, қоршаған орта, атауларын айту және түсіну дағдыларын қалыптастыру.</p> <p>Қазақ халқы аңшылық кәсіпті (аң, аңшы, орманшы, қорықшы) сөздермен толықтыру. білдіретін сөздерді үйрету. Шағын өлеңдер, санамақтар, тақпақтар жаттату.</p> <p>7-ге дейін тура және кері санауды бекіту.</p> <p>Тілдің грамматикалық құрылымы: Сөздерді жіктеп, тәуелдеп, септеп қолдана білуді, интонациясы бойынша сөйлемдерді (хабарлы, сұраулы, лепті) ажыратып, сөйлегенде қолдана білуді жетілдіру. Өз ойын жайылма сөйлемдермен жеткізуге мүмкіндік беру.</p> <p>Байланыстырып сөйлеу. Өз бетінше қарым-қатынас жасауға, әңгімелесуге, әңгімелесушінің сөзін мұқият тыңдауға, сұрақтарды дұрыс қоюға, оған қысқа және толық нақты жауап беруге баулу. Таныс немесе бейтаныс ертегілер мен шағын көркем шығармалардың мазмұнын иллюстрациялар бойынша қайталап айтуға, тыңдалған көркем шығарма мазмұнын ретімен жүйелі түрде жеткізуге, кейіпкерлердің диалогын мәнерлі интонациямен беруге, шығарманы рөлдерге бөліп сомдауға, кейіпкерлердің мінез-құлқын жеткізуге баулу, шығарманы еркін талқылауға мүмкіндік беру.</p>
НАУРЫЗ	Қазақ тілі	<p>Тілдік дамытушы орта. Ауызекі сөйлеуді қарым-қатынас құралы ретінде дамыту. Қазақ халқының тұрмыстық заттарымен, киім-кешегімен, азық-түлік өндірудегі тұрмыстық кәсібімен туған өлкенің көрнекі жерлері, әсем табиғаты, тарихи орындары туралы суреттер, фотолар, альбомдармен жабдықталған орта құру.</p> <p>Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті. Қазақ тіліндегі сөздерді дұрыс айту мен есте сақтау, оларды қолдану икеміне; тілдік және артикуляциялық аппаратты, тыныс алуды және таза дикцияны дамыту, қазақ тіліне тән ә, ө, қ, ү, ұ, і, ғ, н, һ дыбыстарын, осы дыбыстардан тұратын сөздерді дұрыс айтуға дағдыландыру. Фонематикалық естуді дамыту, сөздегі дыбыстардың орнын анықтау (басы, ортасы, соңы).</p> <p>Сөздік қор.</p> <p>Күнделікті өмірде кездесетін киіз үй, шаңырақ, ұлттық киімдер, ұлттық тағамдар, құстар, көктем мезгілі атауларын айту және түсіну дағдыларын қалыптастыру. Қазақ халқы қолөнер шеберлерімен жасалған киіз үйдің заттарын және тұрмыстық заттарды білдіретін (кереге, уық, шаңырақ, ағаш керует, кебеже, сандық, кілем, сырмақ, алаша, ши, бау, арқан, жіп) салт-дәстүрлер туралы айтуға баулу. Шағын өлеңдер, санамақтар, жаңылтпаштар, тақпақтар жаттату, жұмбақтар шешкізу. Балаларды шешендік өнерге, айтыс өнеріне баулу.</p> <p>8-ге дейін тура және кері санауды бекіту.</p> <p>Тілдің грамматикалық құрылымы: Сөздерді жіктеп, тәуелдеп, септеп қолдана білуді, интонациясы бойынша сөйлемдерді (хабарлы, сұраулы, лепті) ажыратып, сөйлегенде қолдана білуді жетілдіру. Өз ойын жайылма сөйлемдермен жеткізуге мүмкіндік беру.</p> <p>Байланыстырып сөйлеу. Таныс немесе бейтаныс ертегілер мен шағын көркем шығармалардың мазмұнын иллюстрациялар бойынша қайталап айтуға, тыңдалған көркем шығарма мазмұнын ретімен жүйелі түрде жеткізуге, кейіпкерлердің диалогын мәнерлі интонациямен беруге, шығарманы рөлдерге бөліп сомдауға, кейіпкерлердің мінез-құлқын жеткізуге баулу, шығарманы еркін талқылауға мүмкіндік беру.</p>
	Қазақ тілі	<p>Тілдік дамытушы орта. Ауызекі сөйлеуді қарым-қатынас құралы ретінде дамыту. Қазақ халқының тұрмыста, мал өсіруге байланысты қажетті құрал жабдықтармен таныстыру. Балалардың қоршаған ортаға өзінің қарым-қатынасын білдіруге, ауызекі сөйлеуде мақал-мәтелдерді, көркем сөздерді қолдануына қолдау көрсету, ынталандыру.</p>

		<p>Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті. Қазақ тіліндегі сөздерді дұрыс айту мен есте сақтау, оларды қолдану икеміне; тілдік және артикуляциялық аппаратты, тыныс алуды және таза дикцияны дамыту, қазақ тіліне тән ә, ө, қ, ү, ұ, і, ғ, ң, һ дыбыстарын, осы дыбыстардан тұратын сөздерді дұрыс айтуға дағдыландыру. Фонематикалық естуді дамыту, сөздегі дыбыстардың орнын анықтау (басы, ортасы, соңы).</p>
СӘУІР		<p>Сөздік қор. Күнделікті өмірде кездесетін ғарыш, ыдыс-аяқ, көктемгі өзгерістер туралы айту және түсіну дағдыларын қалыптастыру. Кітаптан ертегілер, көркем шығармалар оқып беруде олардың мазмұнын дұрыс қабылдауға, кейіпкерлеріне жанашырлық танытуға, кейіпкердің ісәрекетіне өз ойын білдіруге баулу. Тура және кері санауды үйретуді жалғастыру. Қоршаған ортадағы заттар мен өсімдіктердің, жануарлардың, құстардың, табиғат құбылыстарының, тұрмыстық заттардың атауларын білдіретін сөздерді түсіну және атау дағдыларын қалыптастыру. 9-ға дейін тура және кері санауды бекіту. Тілдің грамматикалық құрылымы: Сөздерді жіктеп, тәуелдеп, септеп қолдана білуді, интонациясы бойынша сөйлемдерді (хабарлы, сұраулы, лепті) ажыратып, сөйлегенде қолдана білуді жетілдіру. Өз ойын жайылма сөйлемдермен жеткізуге мүмкіндік беру. Байланыстырып сөйлеу. Сюжетті суреттерді зат, сын, сан есімдерді қолдана отырып, сипаттауда сөздерді дәл және дұрыс қолдануға, берілген мәтіннің басталуын және соңын ойдан құрастыруға баулу.</p>
МАМЫР	Қазақ тілі	<p>Тілдік дамытушы орта. Ауызекі сөйлеуді қарым-қатынас құралы ретінде дамыту. Қазақ халқының тұрмыста, егіншілікке қажетті құрал жабдықтармен таныстыру. Балалардың қоршаған ортаға өзінің қарым-қатынасын білдіруге, ауызекі сөйлеуде мақал-мәтелдерді, көркем сөздерді қолдануына қолдау көрсету, ынталандыру. Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті. Тілдік және артикуляциялық аппаратты, тыныс алуды және таза дикцияны дамыту, қазақ тіліне тән ә, ө, қ, ү, ұ, і, ғ, ң, һ дыбыстарын, осы дыбыстардан тұратын сөздерді дұрыс айтуға үйрету. Сөздерді мұқият тыңдауға, дұрыс айтуға және есте сақтауға үйрету. Сөйлеу мен артикуляциялық аппараттарды, тыныс пен анық дикцияны дамытуды жалғастыру.. Заттардың белгілерін (түсі, саны, көлемі), заттардың әрекетін көрсететін сөздерді түсіну және айту Күнделікті өмірде кездесетін оқу құралдары, жаз мезгілі атауларын айту және түсіну дағдыларын қалыптастыру икеміне үйрету. Тура және кері санауды үйретуді жалғастыру. Тыңдалған шығарма кейіпкерлерінің бейнесін сахналық қойылымдарда жеткізе білуге, еркін ойындарда кейіпкерлердің бейнесін басқа қырынан көрсете білуге мүмкіндік беру. Фонематикалық естуді дамыту, сөздегі дыбыстардың орнын анықтау (басы, ортасы, соңы). Сөздік қор. Күнделікті өмірде кездесетін атауларын айту және түсіну дағдыларын қалыптастыру. Шағын өлеңдер, санамақтар, тақпақтар жаттату. (Мен мектепке барамын) сөздерді үйрету, толықтыру. 10-ға дейін тура және кері санауды бекіту. Тілдің грамматикалық құрылымы: Сөздерді жіктеп, тәуелдеп, септеп қолдана білуді, интонациясы бойынша сөйлемдерді (хабарлы, сұраулы, лепті) ажыратып, сөйлегенде қолдана білуді жетілдіру. Өз ойын жайылма сөйлемдермен жеткізуге мүмкіндік беру. Байланыстырып сөйлеу. Таныс немесе бейтаныс ертегілер мен шағын</p>

		көркем шығармалардың мазмұнын иллюстрациялар бойынша қайталап айтуға, тыңдалған көркем шығарма мазмұнын ретімен жүйелі түрде жеткізуге, кейіпкерлердің диалогын мәнерлі интонациямен беруге, шығарманы рөлдерге бөліп сомдауға мүмкіндік беру.
--	--	--

Қазақ тілінен 2025 - 2026 оқу жылына арналған ұйымдастырылған іс-әрекеттің циклограммасы

Білім беру ұйымы: балабақша, № 1 «Бәйтерек»

Жоспардың құрылу кезеңі: 23.02.-27.02.2026 ж.

Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет				
Балалармен жеке жұмыс (баяу қимылды ойын,сөздік минимум,диалог,дидактикалық ойындар, тақпақтар,өлеңдер жаттату,ертегі рөлдерін дайындау. (Қазақстан Республикасының гимні күнделікті)				
Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
	<p>«Балдырған», «Ақбота» ортаңғы топ</p> <p>Пішіндер</p> <p>Міндеттері: Қазақ тіліне тән ә, ө, қ, ү, ұ дыбыстарын өздігінен дұрыс айтуға баулу.</p> <p>1. Ұйымдастыру кезеңі</p> <p>Шаттық шеңбері: Әуен арқылы қимылдар жасату. (Жыл мезгілін,ай атауын айту) «Көңілді доп» ойынын ойната отырып өткен сабақты қайталатамын</p> <p>2.Негізгі бөлім: Сұрақ-жауап арқылы қандай пішіндерді білетіндерін сұрау. Суреттер көрсете отырып пішіндермен таныстырамын.</p> <p>3.Дыбыстық жаттығу Ыш-ыш-мынау үшбұрыш Шы-шы-мынау шаршы Ер-ер-үлкен шеңбер</p> <p>4. Сергіту сәті Орнымыздан тұрайық, Аяқты нық басайық.</p>		<p>«Күншуақ» ортаңғы топ</p> <p>Пішіндер</p> <p>Міндеттері: Қазақ тіліне тән ә, ө, қ, ү, ұ дыбыстарын өздігінен дұрыс айтуға баулу.</p> <p>1. Ұйымдастыру кезеңі</p> <p>Шаттық шеңбері: Әуен арқылы қимылдар жасату. (Жыл мезгілін,ай атауын айту) «Көңілді доп» ойынын ойната отырып өткен сабақты қайталатамын</p> <p>2.Негізгі бөлім: Сұрақ-жауап арқылы қандай пішіндерді білетіндерін сұрау. Суреттер көрсете отырып пішіндермен таныстырамын.</p> <p>3.Дыбыстық жаттығу Ыш-ыш-мынау үшбұрыш Шы-шы-мынау шаршы Ер-ер-үлкен шеңбер</p> <p>4.Сергіту сәті. Орнымыздан тұрайық, Аяқты нық басайық. Бір отырып, бір тұрып, Біз демалып алайық.</p>	

	<p>Бір отырып, бір тұрып, Біз демалып алайық. 5.Дидактикалық ойын: «Дұрыс орналастыр» Пішіндерді естерінде сақтау,дұрыс көрсетіп айту. 6.Рефлексия</p>		<p>5.Дидактикалық ойын: «Дұрыс орналастыр» Пішіндерді естерінде сақтау,дұрыс көрсетіп айту. 6.Рефлексия</p>	
			<p>«Алтынай» ересек тобы Қоршаған орта Міндеттері: 1.Ұйымдастыру кезеңі Шаттық шеңбері: Қуанамын менде, Қуанасың сен де, Қуанайық достарым Жарқыраған күнге. (Жыл мезгілін,ай атауын айту) «Аудармашы» ойыны арқылы өтілген тақырыпты қайталау 2.Негізгі бөлім: Сұрақ-жауап Балалар бізді қоршаған ортамызға нелер жатады? Тау,өзен,өсімдіктер,ауа,жатады (Өлі табиғат,тірі табиғат) 3.Дыбыстық жаттығу: ау-ау - биік тау ас-ас –үлкен тас уа-уа- таза ауа у-у-у- суық су құ-құ- көп құм ан-ан-көк аспан Әңгіме: Алғашқы көмек (Тілге бойлау) 4.Сергіту сәті: Әуен арқылы,қимылдар жасайды.</p>	

			<p>5 Дидактикалық ойын: «Көңілді доп» Допты бір-біріне бере отырып тақырыпқа байланысты сөздерді атап айтады. «Әдепті сөздер шеңбері» Ойынның мақсаты: сыпайы қарым-қатынас жасауға үйрету, мейірімділікке баулу. (Адал азамат) 6. Рефлексия</p>	
	<p>Есту қабілеті зақымдалған балалар үшін арнайы аралас «Үміт» (5-6 жас) Қоршаған орта Міндеттері: Күнделікті өмірде кездесетін тірі және өлі табиғат, қоршаған орта, атауларын айту және түсіну дағдыларын қалыптастыру. 1. Ұйымдастыру кезеңі: Шаттық шеңбер Қуанамын мен де, Қуанасың сен де, Қуанайық достарым Жарқыраған күнге. (Жыл мезгілін, ай атауын айту) «Көңілді доп» ойыны арқылы өтілген тақырыпты қайталау 2. Негізгі бөлім: Балалар айналамызға қарайықшы. Бізді қоршаған ортада нелерді көріп тұрсыңдар? Суреттер арқылы балаларды тірі және өлі табиғатпен таныстыру, жаңа сөздерді айтып үйрету</p>		<p>Есту қабілеті зақымдалған балалар үшін арнайы аралас «Үміт» (4-5, 5-6 жас) Қоршаған орта Міндеттері: 1. Ұйымдастыру кезеңі Шаттық шеңбері: Қуанамын менде, Қуанасың сен де, Қуанайық достарым Жарқыраған күнге. (Жыл мезгілін, ай атауын айту) «Аудармашы» ойыны арқылы өтілген тақырыпты қайталау 2. Негізгі бөлім: Сұрақ-жауап Балалар бізді қоршаған ортамызға нелер жатады? Тау, өзен, өсімдіктер, ауа, жатады (Өлі табиғат, тірі табиғат) 3. Дыбыстық жаттығу: ау-ау - биік тау ас-ас – үлкен тас уа-уа- таза ауа у-у-у- суық су құ-құ- көп құм</p>	

	<p>3. Дыбыстық жаттығу: та-та- биік тау ас-ас қара тас ен-ен таза өзен ан-ан көк аспан уа-уа-таза ауа ел-ел-суық жел аш-аш-үлкен ағаш Әңгіме: Алғашқы көмек (Тілге бойлау) 4.Сергіту сәті Қане қанат жайайық, Қарлығашқа ұқсайық Қарлығаш болып ұшайық Ұшып,ұшып алайық «Әдепті сөздер шеңбері» Ойынның мақсаты: сыпайы қарым-қатынас жасауға үйрету, мейірімділікке баулу. (Адал азамат) 5.Дидактикалық ойын: «Іздер» Жаңа сөздердің қазақша айту,есте сақтау. Ертегі: «Есіл өзенінің саяхаты» (Сарыарқа тану) 6 Рефлексия</p>		<p>ан-ан-көк аспан Әңгіме: Алғашқы көмек (Тілге бойлау) 4.Сергіту сәті: Әуен арқылы,қимылдар жасайды. 5 Дидактикалық ойын: «Көңілді доп» Допты бір-біріне бере отырып тақырыпқа байланысты сөздерді атап айтады. «Әдепті сөздер шеңбері» Ойынның мақсаты: сыпайы қарым-қатынас жасауға үйрету, мейірімділікке баулу. (Адал азамат) 6. Рефлексия</p>	
	<p>«Айгөлек» мектепалды тобы Қоршаған орта Міндеттері: Күнделікті өмірде кездесетін тірі және өлі табиғат,қоршаған орта, атауларын айту және түсіну дағдыларын қалыптастыру. 1.Ұйымдастыру кезеңі: Шаттық шеңбер</p>			<p>«Айгөлек» мектепалды тобы Қоршаған орта Міндеттері: Күнделікті өмірде кездесетін тірі және өлі табиғат,қоршаған орта, атауларын</p>

	<p>Қуанамын мен де, Қуанасың сен де, Қуанайық достарым Жарқыраған күнге. (Жыл мезгілін, ай атауын айту) «Көңілді доп» ойыны арқылы өтілген тақырыпты қайталау 2. Негізгі бөлім: Балалар айналамызға қарайықшы. Бізді қоршаған ортада нелерді көріп тұрсындар? Суреттер арқылы балаларды тірі және өлі табиғатпен таныстыру, жаңа сөздерді айтып үйрету 3. Дыбыстық жаттығу: та-та- биік тау ас-ас кара тас ен-ен таза өзен ан-ан көк аспан уа-уа-таза ауа ел-ел-суық жел аш-аш-үлкен ағаш Әңгіме: Алғашқы көмек (Тілге бойлау) 4. Сергіту сәті Қане қанат жайайық, Қарлығашқа ұқсайық Қарлығаш болып ұшайық Ұшып, ұшып алайық «Әдепті сөздер шеңбері» Ойынның мақсаты: сыпайы қарым- қатынас жасауға үйрету, мейірімділікке баулу. (Адал азамат) 5. Дидактикалық ойын: «Іздер»</p>			<p>айту және түсіну дағдыларын қалыптастыру. 1. Ұйымдастыру кезені: Шаттық шеңбер Қуанамын мен де, Қуанасың сен де, Қуанайық достарым Жарқыраған күнге. (Жыл мезгілін, ай атауын айту) «Аудармашы» ойыны арқылы өтілген тақырыпты қайталау 2. Негізгі бөлім: Балалар айналамызға қарайықшы. Бізді қоршаған ортада нелерді көріп тұрсындар? Суреттер арқылы тірі және өлі табиғат туралы жаңа сөздерді айту, есте сақтау 3. Дыбыстық жаттығу: та-та- биік тау ас-ас кара тас ен-ен таза өзен ан-ан көк аспан</p>
--	--	--	--	---

	<p>Жаңа сөздердің қазақша айту, есте сақтау. Ертегі: «Есіл өзенінің саяхаты» (Сарыарқа тану) 6 Рефлексия</p>			<p>уа-уа-таза ауа ел-ел-суық жел аш-аш-үлкен ағаш Әңгіме: Алғашқы көмек (Тілге бойлау) 4.Сергіту сәті Қане қанат жайайық, Қарлығашқа ұқсайық Қарлығаш болып ұшайық Ұшып,ұшып алайық «Әдепті сөздер шенбері» Ойынның мақсаты: сыпайы қарым-қатынас жасауға үйрету мейірімділікке баулу. (Адал азамат) 5.Дидактикалық ойын: «Дұрыс көрсет» Суреттен тауып дұрыс көрсету, есте сақтау. Ертегі: «Есіл өзенінің саяхаты» (Сарыарқа тану) 6 Рефлексия</p>
--	---	--	--	--

Күнделікті ойындар

<p>«Ақбота» «Күншуақ» «Балдырған» ортаңғы топтар Алтынай» «Үміт» ересек тобы</p>	<p>Сергіту сәті Орнымыздан тұрайық, Аяқты нық басайық. Бір отырып, бір тұрып, Біз демалып алайық. «Әдепті сөздер шеңбері» Ойынның мақсаты: сыпайы қарым-қатынас жасауға үйрету, мейірімділікке баулу. (Адал азамат)</p>
<p>«Айгөлек» мектепалды тобы</p>	<p>Ертегі: «Есіл өзенінің саяхаты» (Сарыарқа тану)</p>

Дидактикалық ойындар картотекасы

№	Ойын атауы	Мақсаты	Жас ерекшелік
1	«Үй жануарлары»	Үй жануарларды дұрыс атау, олардың адамға беретін пайдасын айту	5-6
2	«Кім тез жинайды?»	Көкөністер мен жемістерді ажырата білуге үйрету. Ойынға деген қызығушылықтарын арттыру	5-6
3	«Қоянға көмектес.»	Заттарды санауға және олардың екі тобын салыстырып, өлшеміне, пішініне және түстеріне қарай ажыратуға үйрету.	4-5
4	«Тық-тық.»	Балалардың дыбыс арқылы санға үйрету.	3-4 4-5 5-6
5	«Артығын тап.»	Тіл байлықтарын, сөздік қорларын молайту. Тапқырлық қабілеттерін дамытып, ойынға деген қызығушылықтарын дамыту.	3-4 4-5 5-6
6	«Жер, су, ауа, от.»	Балалардың ойлау қабілеттерін дамытып, тез жауап беруге дағдыландыру.	5-6
7	«Ұшты-ұшты»	Балалардың назар аударып тыңдауларын, шыдамдылығын дамыту.	3-4 4-5 5-6
8	«Көкөністер мен жемістер»	Жемістермен, көкіністерді айыра білуге, атай білуге үйрету. Ойынға деген қызығушылықтарын арттыру, жылдамдыққа үйрету.	3-4
9	«Нені қайдан алуға болады?»	Адамға қажетті заттарды тани, талдай білуге, нені қайдан алуға болатынын үйрету, сөздік қорларын байыту.	5-6
10	«Ненің төлі жоқ?»	Үй жануарларын ажырата білуге, оларды төлдерін ажырата білуге, жануарларды күте білуге, қамқорлыққа ала білуге тәрбиелеу	4-5
11	Қажетті сөзді тап	Тапқырлыққа, ойланып жауап беруге,	5-6

		сықақ сезімін дамыту.	
12	Сыңарын тап	Балалардың пішіндер туралы түсініктерін кеңейту. Байқампаздыққа және шапшаңдыққа үйрету. Ойынға қызығушылықтарын арттыру. Тазалыққа, ұқыптылыққа тәрбиелеу.	5-6
13	Сиқырлы сандық	Дыбыстарды анық, асықпай, дұрыс айта білуге үйрету. Сөздерде дыбыстың дұрыс айтылуына назар аударту.	5-6
14	Үй жануарлары мен төлдері	Балаларды үй жануарларымен таныстыру, төлдерін айыра білуге үйрету.	4-5
15	Дүкенші	Балаларға мамандықтар туралы түсінік беру. Рольге бөліп ойнауға үйрету және оларды айыра білуге баулу.	4-5 5-6

Дидактикалық ойындар

1. «Үй жануарлары»

Ойын мақсаты: Үй жануарларды дұрыс атау, олардың адамға беретін пайдасын айту.

Ойын шарты: Дөңгелене отырып, ғажайып қалтадан үй жануарларын алып, олар туралы білетінін айтады. Мысалы: Мынау сиыр. Сиыр сүт береді.

Балалар малдың төлдері қандай? (әдемі, сүйкімді.)

Қалай еркелетеміз? (ботақан, қошақан.)

Төлдер қалай ойнайды. (секіреді, жүгіреді.)

2. «Кім тез жинайды?»

Ойын мақсаты: Көкөністер мен жемістерді ажырата білуге үйрету. Ойынға деген қызығушылықтарын арттыру.

Ойын шарты: педагог балаларға ойын шартын түсіндіреді. Себеттің сыртында алма мен қиярдың суреті жапсырылады. Алманың суреті бар себетке жемістер, ал қиярдың суреті бар себетке көкөністер салынады. Бала жеміс пен көкөністі себетке сала отырып, сөйлем құрайды: Алма - жеміс. Қияр – көкөніс. Мұғалімнің белгісі бойынша балалар ойынды бастайды. Ойын

соңында қай себетте неше көкөніс, неше жеміс жиналғанын санайды. Ойын 2-3 рет қайталанады.

3. «Қоянға көмектес.»

Ойын мақсаты: Заттарды санауға және олардың екі тобын салыстырып, өлшеміне, пішініне және түстеріне қарай ажыратуға үйрету.

Ойын шарты: Балалар бізге қонаққа қоян келді, ол бізбен бірге ойнағысы келеді. Балалар көздерінді жұмындар, ал қоян бұл кезде көкөністердің қасына сандарды қояды. Балалар көздерін ашқанда қандай санның тұрғанын айтып берулерің керек. Тапқан баланың еңбегі бағаланып отырады. Ойын 3-4 рет қайталанады.

4. «Тық-тық»

Мақсаты: Балалардың дыбыс арқылы санға үйрету. Ойынның шарты: Мұғалім неше рет тықылдатса сол санды атау, не болмаса тықылдатып неше зат екенін білдіру, санын айту

5. «Артығын тап.»

Ойын мақсаты: Тіл байлықтарын, сөздік қорларын молайту. Тапқырлық қабілеттерін дамытып, ойынға деген қызығушылықтарын дамыту.

Ойын шарты: Балалардың алдына әр тақырыптағы суреттері бар конверт таратылады. Балалар суретті алып ненің артық екенін ажыратып табулары керек.

6. «Жер, су, ауа, от.»

Ойын мақсаты: Балалардың ойлау қабілеттерін дамытып, тез жауап беруге дағдыландыру.

Ойын шарты: Балалар шебер құрып тұрады, допты бір балаға лақтырып «Жер» деген кезде жердегі өсімдіктер, заттар, адам, үй, жануарларды атап айтады, «су» дегенде суда тіршілік ететін балық аттарын, су көліктерін атайды, «ауа» дегенде ұшақ түрлерін, құстардың аттарын, аспан, бұлт, ай, жұлдыздың аттарын атайды.

Бұл ойынды екінші бағытпен ойнатуға болады. «Ауа» дегенде кезде балалар қолдарын жоғары көтереді, «Су» дегенде қолдарын алға созып жүзеді, «от» дегенде қолдарын былғайды, «Жер» дегенде қолдарын төмен түсіреді.

7. «Ұшты-ұшты»

Мақсаты: Балалардың назар аударып тындауларын, шыдамдылығын дамыту.

Ойынның шарты: Назар аударып тындап, ұшатын затты атағанда қолды көрсету керек, ұшпаса қолды көтермеу керек.

8. «Көкөністер мен жемістер»

Мақсаты: Жемістермен, көкіністерді айыра білуге, атай білуге үйрету. Ойынға деген қызығушылықтарын арттыру, жылдамдыққа үйрету.

Ойын шарты: Екі жерге екі себет қойылады. Үстел үстіне көкөністер мен жемістерді шашып тастаймыз. Балалар көкөністер мен жемістерді ажыратып екі себетке бөліп салады

9. «Нені қайдан алуға болады?»

Мақсаты: Адамға қажетті заттарды тани, талдай білуге, нені қайдан алуға болатынын үйрету, сөздік қорларын байыту.

Ойын ережесі: Мұғалім үстел үстіне нанның, киімнің, ыдыстың, сүт пен ет тағамдарының (шұжық ет) суреттерін қояды. Бұл суреттер «Дүкенді» бейнелейді. Суреттердің жанында түрлі заттар аралас жатыр. Шақырылған бала суреттің ішінен біреуін алады да не екенін, қайда сатылатынын айтады.

Мысалы: Пальтоны, көйлекті қайдан алуға болады?

Киім сататын дүкеннен аламыз.

Ыдыстарды (кесе, қасық) қайдан алуға болады ?

Ыдыс сататын дүкеннен аламыз.

Бала суреттің ішінен біреуін алады да, сол дүкенге апарып қояды.

10. «Ненің төлі жоқ?»

Мақсаты: Үй жануарларын ажырата білуге, оларды төлдерін ажырата білуге, жануарларды күте білуге, қамқорлыққа ала білуге тәрбиелеу.

Ойын ережесі: Ойыншық үй жануарлары үстел үстінде тұру керек. Балалар ойыншықтарды мұқият қарап алады. Тәрбиешінің белгісі бойынша көздерін жұмады, сол кезде тәрбиеші үй жануарларын бір төлін тығып тастайды. Тәрбиеші ненің төлі жоқ деп сұрайды? Балалар жауап беру керек. Ойын бірнеше рет жалғастырылады.

11. «Қажетті сөзді тап».

Мақсаты: Тапқырлыққа, ойланып жауап беруге, сықақ сезімін дамыту.

Ойын ережесі: Мұғалім бір сөз атайды, балалар соған қажет заттардың атына байланысты сөздерді тез атауға тиісті. Мысалы: тоқылатын заттарды ата десе, балалар - шұлық, шәлі, қолғап, жемпір деп жауап береді.

Тігілетін заттарды ата- көйлек, етік, тымақ, көрпе, пальто.

13. «Сиқырлы сандық»

Мақсаты: Дыбыстарды анық, асықпай, дұрыс айта білуге үйрету. Сөздерде дыбыстың дұрыс айтылуына назар аударту.

Ойын барысы:

Мұғалім әдемі сиқырлы сандықтан неше түрлі ойыншықтарды шығарады (Бота, құлыншак, аю, мысық, машина). Балалар ойыншықтар арқылы сөйлемдер құрап береді.

14. «Үй жануарлары мен төлдері»

Мақсаты: Балаларды үй жануарларымен таныстыру, төлдерін айыра білуге үйрету.

Ойынның шарты:

Үй жануарларының төлдерін айыра білу.

15. «Дүкенші»

Мақсаты: Балаларға мамандықтар туралы түсінік беру. Рольге бөліп ойнауға үйрету және оларды айыра білуге баулу.

Ойынның шарты:

Мұғалім дүкенші болып ойнайды. Балалар сатып алушы болады. Балаларға заттың түсін және қай жерде қолданылатынын білгізу.

№16 «Ненің төлі жоқ?»

Мақсаты: Үй жануарларын ажырата білуге, олардың төлдерін ажырата білуге, жануарларды күте білуге, қамқорлыққа ала білуге тәрбиелеу.

Ойын ережесі: Ойыншық үй жануарлары үстел үстінде тұру керек. Балалар ойыншықтарды мұқият қарап алады. Мұғалімнің белгісі бойынша көздерін жұмады, сол кезде мұғалім үй жануарларының бір төлін алып тастайды. Мұғалім ненің төлі жоқ деп сұрайды?. Балалар жауап беру керек. Ойын бірнеше рет жалғастырылады.

№17 «Артығын тап»

Ойын мақсаты: Тіл байлықтарын, сөздік қорларын молайту. Тапқырлық қабілеттерін дамытып, ойынға деген қызығушылықтарын дамыту.

Ойын шарты: Балалардың алдына әр тақырыптағы суреттер таратылады. Балалар суретті алып ненің артық екенін ажыратып табулары керек.

№18 «Сыңарыңды тап»

Мақсаты: Балаларды көкөністер және жемістермен таныстыру, оларды ажырата білуге үйрету. Қазақша атауларын дұрыс айтуға үйрету.

Ойынның барысы:

Балалар екі топқа бөлінеді. Балалардың қолдарына көкөністер мен жемістердің суреттері беріледі. Балалар өз суреттерін екінші топтан табу керек. Сыңарларын тапқан балалар алға шығып, қазақша атауын айтады.

№19 «Үй жануарлары мен төлдері»

Мақсаты: Балаларды үй жануарларымен таныстыру, төлдерін айыра білуге үйрету.

Ойынның шарты: Балаларға ойын шартын түсінділеді. Үй жануарларын атап айтады және әр жануарлардың төлдерін айыра білу.

№20 «Көкөністер мен жемістер»

Мақсаты: Жемістермен, көкөністерді айыра білуге, атай білуге үйрету. Ойынға деген қызығушылықтарын арттыру, жылдамдыққа үйрету.

Ойын шарты: Екі жерге екі себет қойылады. Үстел үстіне көкөністер мен жемістерді шашып тастаймыз. Балалар көкөністер мен жемістерді ажыратып екі себетке бөліп салады.

№21 «Тез жауап бер»

Ойын мақсаты: Түстерді, пішіндерді, сапасын дұрыс атай білуге дағдыландыру.

Ойын шарты: Балалар шеңберде тұрады, допты кім қағып алады сол бала заттың аты мен түсін айтып допты келесі балаға лақтырады. «Жасыл»- жапырақ, «көк»- аспан, «сары»- күн, «қызыл»- гүл, «ағаш»- отырғыш, «тас»- үй, «темір»- қасық т. б. Ойынды үйренгесін тапсырманы күрделендіруге болады. Бір сөзбен жауап бермей екі,үш сөзбен жауап беруге болады.

№22 «Пішінді құрастыр.»

Ойын мақсаты: Түстер мен пішіндер арқылы құрастырып үйрету. Есте сақтау, көру, ажырату қабілеттерін дамыту.

Ойын шарты: Балалардың алдына әр түрлі пішіндер беріледі. Ол пішіндерден суреттегі көрсетілген заттарды құрастырады. Түсі мен пішінін дұрыс ажыратулары керек

№23. «Бағдаршам»

Мақсаты: Балаларды табиғат сұлулығын көріп, сезіне білуге, оны қорғай білуге тәрбиелеу. Табиғатқа деген сүйіспеншілігін мақал-мәтел, тақпақтар, тыйым сөздер арқылы білімдерін арттыру.

Ойынның шарты:

Балалар бағдаршамның кез-келген түсін таңдап алады да сол түстегі тапсырманы орындайды.

Қызыл түс- тыйым сөздер

Жасыл түс- тақпақтар

Сары түс- мақал-мәтелдер